

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Ústí nad Labem**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 29 C 850/2009, o 71 611,82 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Telefónica O2 Czech Republic, a. s.**, se sídlem Za Brumlovkou 266/2, 140 22 Praha 4 – Michle, IČ 601 93 336, a žalovaného **S + H group a. s. v likvidaci**, se sídlem Přístavní 483/27, 400 07 Ústí nad Labem, IČ 260 26 040,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 29 C 850/2009, o zaplacení částky 58 905 Kč s příslušenstvím, **je soud**.
- II. Usnesení Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 3. 2010, čj. 29 C 850/2009 - 47, **se z r u š u j e** v té části výroku, kterou bylo rozhodnuto o zastavení řízení v částce 58 905 Kč s příslušenstvím.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 1. 10. 2010 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále též jen „*zákon o některých kompetenčních sporech*“), se Český telekomunikační úřad (dále též jen „*navrhovatel*“) domáhal, aby zvláštní senát rozhodl negativní kompetenční spor vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona o některých kompetenčních sporech mezi ním a Okresním soudem v Ústí nad Labem ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 29 C 850/2009 týkající se zaplacení částky 71 611,82 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Smluvní strany – ČESKÝ TELECOM, a. s. a Garnit Group a. s. uzavřely dne 24. 6. 2003 „*Smlouvu o užívání systému č. 036/2003*“, na jejímž základě žalobce (právní předchůdce žalobce) žalovanému (právnímu předchůdci žalovaného) umožnil užívat systém (definovaný ve Všeobecných obchodních podmínkách služby EDI) ve spojení s programem (definovaný předmětnou smlouvou a Všeobecnými obchodními podmínkami služby EDI) a žalovaný se zavázal zaplatit za tuto službu smluvní cenu určenou ceníkem, který je přílohou smlouvy.

Vzhledem k tomu, že žalovaný neuhradil 9 faktur, jimiž mu byla vyúčtována smluvní cena v celkové výši 71 611,82 Kč včetně DPH, žalobce podal pro dlužnou částku a její příslušenství k Okresnímu soudu v Ústí nad Labem návrh na vydání platebního rozkazu.

Okresní soud vydal platební rozkaz dne 1. 4. 2009 pod čj. 38 Ro 3495/2008 – 31; výrokem I. přiznal žalobci žalovanou částku včetně příslušenství a rozhodl o nákladech řízení. Vzhledem k tomu, že se platební rozkaz nepodařilo žalovanému doručit do vlastních rukou, Okresní soud v Ústí nad Labem jej usnesením čj. 38 Ro 3495/2008 – 36 ze dne 5. 6. 2009 zrušil.

Žalobce poté k výzvě soudu dne 20. 1. 2010 sdělil, že podstatou poskytované služby bylo, že zajišťoval pro žalovaného přenos dat v rámci komunikace žalovaného s jeho partnery, komunikace probíhala v rámci internetového připojení a žalobce prováděl pouze dohled nad komunikací. Žalobce uvedl, že se jednalo o předmět činnosti „*Výkon komunikační činnosti na území České republiky, písm. i) služby přenosu dat*“; k této činnosti je žalobce oprávněn na základě Osvědčení Českého telekomunikačního úřadu č. 516/2 o sdělení změny oznámených údajů, ze dne 20. 7. 2006, čj. 40774/2006-631. Žalobce v dalším poukázal na závěry zvláštního senátu vyjádřené v usnesení ze dne 31. 5. 2006, sp. zn. Konf 6/2005, které pojednávalo o pravomoci Českého telekomunikačního úřadu rozhodovat spory v případech služby šíření televizního signálu. Žalobce uvedl, že obdobně jako v případě rozebraném v citovaném usnesení pouze komunikačně zprostředkovává určitou činnost bez toho, aby poskytoval konkrétní obsah nějaké činnosti, která svým charakterem není službou elektronických komunikací; žalobce uzavřel, že řízení sp. zn. 29 C 850/2009 mělo být soudem podle ustanovení § 104 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, (dále jen „o. s. ř.“) zastaveno a po právní moci usnesení o zastavení řízení věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu.

Okresní soud v Ústí nad Labem řízení zastavil usnesením ze dne 16. 3. 2010, čj. 29 C 850/2009 – 47 (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok III.), zároveň rozhodl o nákladech řízení (výrok II.) a o vrácení soudního poplatku žalobci (výrok IV.).

V odůvodnění okresní soud odkázal na § 7 odst. 1 o. s. ř., podle něhož soudy projednávají a rozhodují spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. Podle § 3 odst. 1, 2 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích (dále též jen „zákon o elektronických komunikacích“) se zřizuje Český telekomunikační úřad („Úřad“) jako ústřední správní úřad pro výkon státní

správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb, jehož sídlem je Praha. Okresní soud dále citoval § 129 odst. 1 věty první zákona o elektronických komunikacích, podle níž Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě; podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích účastník, popřípadě uživatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací, je povinen uhradit za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby. Okresní soud uzavřel, že z citovaných ustanovení zvláštního zákona vyplývá, že pravomoc rozhodnout o uložení povinnosti zaplatit cenu za poskytnutá plnění v oblasti elektronických komunikací má Český telekomunikační úřad v Praze, neboť předmětem sporu bezpochyby je úhrada ceny za služby elektronické komunikace, což ostatně k výzvě soudu potvrdil též žalobce.

Navrhovatel v návrhu ke zvláštnímu senátu po rekapitulaci předchozího procesního vývoje vyšel z faktu, že žalobce opírá svůj nárok na zaplacení dlužné částky ze smlouvy o užívání systému č. 036/2003 ze dne 24. 6. 2003, jejímž předmětem je užívání systému ve spojení s příslušným programovým vybavením; s odkazem na jednotlivá smluvní ustanovení poté citoval definici systému, programu a v dalším poukázal na to, že žalobce žalovanému udělil nepřenosnou, nevýlučnou a podmíněnou licenci na užívání počítačových programů podle článku X.1 Všeobecných obchodních podmínek pro provozování a poskytování služby EDI.

Navrhovatel dále uvedl, že žalobce požaduje po žalovaném částku 71 611,82 Kč se zákonným úrokem z prodlení a náhradu nákladů řízení; jak je patrné z předložených vyúčtování, spor je veden jednak o cenu vyúčtování za služby elektronických komunikací (měsíční poplatky za objem přenesených dat) a jednak o cenu vyúčtovanou za poskytnutí programového vybavení Application Integrator On-Line. Povinnost k zaplacení ceny za služby elektronických komunikací a ceny za poskytnutí programového vybavení však nelze souhrnně podřadit pod pojem „*povinnost uložená zákonem o elektronických komunikacích nebo na jeho základě*“. Z vymezení pojmů dle ustanovení § 2 písm. n) a o), § 64 odst. 1, § 108 odst. 1 písm. g) a § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích vyplývá, že navrhovatel je příslušným orgánem k rozhodnutí pouze v části předmětného sporu týkající se dlužné částky v celkové výši 12 706,82 Kč včetně DPH, vyúčtované za služby elektronických komunikací a odpovídající dle doložených daňových dokladů měsíčním poplatkům za přenesená data.

Ve zbývající části sporu ve výši 58 905 Kč včetně DPH odmítl navrhovatel kompetenci k rozhodnutí jako ústřední správní orgán pro výkon státní správy včetně regulace v oblasti elektronických komunikací, neboť tato část se týkala povinnosti žalovaného uhradit cenu za jednorázový poplatek za služby EDI – poskytnutí programového vybavení Application Integrator On-Line. Navrhovatel uzavřel, že jeho pravomoc je dána pouze v případě sporů o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně ujednáních na ně úzce navazujících, takovým ujednáním není ujednání o ceně za poskytnutí programového vybavení Application Integrator On-Line.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Stranami takového sporu jsou podle § 1 odst. 1 citovaného zákona

- a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy,
- b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je dle § 1 odst. 2 citovaného zákona spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí, záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud v Ústí nad Labem v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc rozhodnout věc ve všech částech. Pakliže navrhovatel po postoupení popírá svou pravomoc rozhodnout v meritu o části týkající se zaplacení vyúčtované smluvní ceny za užívání počítačového programu Application Integrator On-Line, zvláštní senát konstatuje, že se v této části jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem o některých kompetenčních sporech.

Jelikož zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS), je třeba nejprve uvést, že zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, výklad jehož ustanovení se mezi správním úřadem a soudem stal sporným, byl k 1. 5. 2005 zrušen zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů. Tento zákon nahradil pojem „telekomunikační služba“ pojmem „služba elektronických komunikací“; někdejší „provozovatel telekomunikačních služeb“ je zde zahrnut do širšího pojmu „osoba vykonávající komunikační činnost“. Za zmínku též stojí, že tímto zákonem byl zrušen Český telekomunikační úřad zřízený podle zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích [§ 148 písm. a) zákona o elektronických komunikacích], a současně byl zřízen Český telekomunikační úřad (legislativní zkratkou označován jako „Úřad“) s nově vymezenou působností (§ 3 odst. 1 zákona).

Podle § 142 odst. 3 (přechodných ustanovení) zákona o elektronických komunikacích, se „[u]zavřené smlouvy a vydané všeobecné podmínky pro poskytování veřejné telekomunikační služby podle zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, považují za smlouvy uzavřené a všeobecné podmínky vydané podle tohoto zákona“. Z výše uvedeného vyplývá, že na posuzovanou věc je nutno aplikovat ustanovení zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; pravidla

pro rozhodování účastnických sporů obsahuje zákon v § 129: „*Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.*“

Zvláštní senát se uvedeným ustanovením zabýval v několika předchozích rozhodnutích (srov. např. usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 – 12); podle ustáleného výkladu zákon stanovuje dva předpoklady, za jejichž současného splnění je založena pravomoc navrhovatele rozhodovat účastnické spory.

Prvním z nich je osobní předpoklad spočívající jednak na straně osoby, která musí vykonávat komunikační činnost, již se podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozumí „*a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů dle § 73 citovaného zákona*“; službou elektronických komunikací se rozumí dle ustanovení § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích „*služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací*“. Osoba účastníka musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích („*účastníkem se rozumí každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb*“), popřípadě osoba uživatele musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích („*uživatelem se rozumí každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací*“); veřejně dostupnou službou elektronických komunikací se dle § 2 písm. o) cit. zákona rozumí „*služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen*“.

Druhou nezbytnou podmínkou je věcný předpoklad, jenž vychází z podmínky „*pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě*“, přičemž zaplacení ceny je podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích jednou ze základních povinností účastníka popř. uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací.

Z databáze Českého telekomunikačního úřadu a z výpisu z obchodního rejstříku vyplývá, že žalobce je osobou vykonávající komunikační činnost ve smyslu zákona o elektronických komunikacích, neboť mj. zajišťuje síť elektronických komunikací a veřejně i neveřejně dostupné služby elektronických komunikací.

Z bodu 1 „*Smlouvy ze dne 24. 6. 2003 o užívání systému č. 036/2003*“ uzavřené mezi žalobcem (resp. jeho právním předchůdcem) a žalovaným vyplývá, že předmětem smlouvy je závazek na straně žalobce (poskytovatele) vyplývající z bodu 1. 1. smlouvy „*umožnit Zákazníkovi užívat Systém ve spojení s Programem*“ a tomu odpovídající smluvní povinnost žalovaného (zákazníka) dle bodu 1.2 zaplatit za užívání systému i programu smluvní cenu.

Všeobecné obchodní podmínky pro provozování a poskytování služby EDI v článku II. definují systém jako „*vybavení, včetně hardwaru a příslušného softwaru, užívané k přenosu, výměně a uchování elektronických dat*“; z bodu 1. 1. písm. b) smlouvy vyplývá, že „*Programem*“ se rozumí příslušné programové vybavení definované smlouvou a Všeobecnými obchodními podmínkami EDI; ze smlouvy dále vyplývá, že smluvní strany sjednaly užívání programu „*Application Integrator On-Line*“. Článek III.1 Všeobecných obchodních podmínek dále rozšiřuje předmět smlouvy o závazek žalobce „*pokud je tak stanoveno v odstavci 1.1 Smlouvy, poskytnout zákazníkovi také licenci k užívání Programu za podmínek stanovených Smlouvou*“.

V posuzovaném případě se tedy jedná o spor vyplývající ze smlouvy, kterou smluvní strany uzavřely jako inominátní podle § 269 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Jak již zvláštní senát konstatoval např. v usnesení ze dne 7. 5. 2010, čj. Konf 14/2010 - 8, „*není relevantní, jak byla předmětná smlouva formálně označena, nýbrž její skutečný obsah*“; zvláštní senát se proto zabýval samotnou povahou „*smlouvy*“, neboť tato otázka je stěžejní pro určení režimu řešení sporů z ní vyplývajících.

Podle názoru zvláštního senátu lze předmět smlouvy rozdělit do dvou částí – první z nich se týká vzájemných práv a povinností smluvních stran sjednaných pro užívání systému, druhá část pak obdobně upravuje práva a povinnosti smluvních stran pro užívání programu.

Žalobce v části X Všeobecných obchodních podmínek nazvané „*Podmínky práv duševního vlastnictví*“ poskytl žalovanému licenci na užívání počítačových programů uvedených v odstavci 1. 1 smlouvy; žalovaný se v bodu 3 této části zavázal „*za užívání programu platit odměnu (licenční poplatky), jež je zahrnuta ve smluvní ceně stanové podle Smlouvy, článku VIII těchto Podmínek a podle Ceníku, který je Přílohou A Smlouvy*“.

Jednotlivé položky smluvní ceny určila příloha smlouvy nazvaná „*Příloha A Ceník*“, která v části 3 stanovuje poplatek za program „*Application Integrator On-Line*“ ve výši 49 500 Kč; v části 7 ceníku jsou předepsány poplatky za objem přenesených dat.

Žalovaná částka byla žalobcem v souladu s částí VIII bodem 1 Všeobecných obchodních podmínek (text: „*[v] případě, že je předmětem Smlouvy i užívání Programu, zahrnuje smluvní cena i odměnu (licenční poplatky) za užívání Programu*“) stanovena jako jednotná v celkové výši 71 611,82 Kč s příslušenstvím. Žalobce vyúčtoval žalovanému částku 58.905 Kč včetně DPH dle části 3 ceníku fakturou č. 3005133112 ze dne 31. 12. 2004. 8 zbývajících fakturami žalobce žalovanému postupně vyúčtoval v pravidelných měsíčních intervalech poplatek dle části 7 ceníku v celkové výši 12 706,82 Kč včetně DPH (rozhodnout o této částce si osobuje navrhovatel).

Ze smluvního závazku tak vyplývá, že část smlouvy umožňující žalovanému užívání systému (a tomu odpovídající povinnost žalovaného zaplatit smluvní cenu), má režim smluvního typu podle § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích, část smlouvy umožňující užívat žalovanému počítačový program odpovídá licenční smlouvě dle § 46 a násl. zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

Pakliže je předmětem kompetenčního sporu část smluvní ceny odpovídající závazku žalovaného zaplatit odměnu (licenční poplatky) za poskytnutí programu, jehož užívání podléhá režimu licenční smlouvy dle citovaného autorského zákona, nemůže zde jít o spor založený na poskytnutí služby elektronických komunikací. Zvláštní senát tedy neshledal splněný osobní předpoklad (založení pravomoci navrhovatele rozhodnout spor) o část smluvní ceny ve výši 58 905 Kč včetně DPH s příslušenstvím, neboť zde nejde o spor mezi osobou vykonávající komunikační činnost ve smyslu § 7 zákona o elektronických komunikacích a účastníkem - osobou, která uzavřela s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb. Nebyl – li splněn osobní předpoklad, nemohl být tím spíše splněn ani předpoklad věcný, tedy vzniklý „*spor na základě povinností uložených zákonem*“, kterou je mj. povinnost účastníka či uživatele služby elektronických komunikací uhradit cenu za poskytnutou veřejně dostupnou službu elektronických komunikací dle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Ve věci jde naopak o spor soukromoprávní, k jehož rozhodnutí je příslušný krajský soud jako soud v občanském soudním řízení, který dle § 9 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhoduje „*ve sporech o nárocích vycházejících z autorského zákona, o nárocích z ohrožení a porušení práv podle autorského zákona a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva podle autorského zákona*“.

Z vyložených důvodů zvláštní senát rozhodl, že příslušným rozhodnout o nároku je soud (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.). Současně podle odst. 3 téhož ustanovení zvláštní senát zrušil rozhodnutí okresního soudu v té části, která výroku zvláštního senátu odporuje, a kterou pravomoc soudu k jednání popřel.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud v Ústí nad Labem, pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 16. února 2011

JUDr. Pavel Vrchá
předseda zvláštního senátu